

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**R.P. Clavdii Aqua-Vivae Societatis Iesv Præpositi
Generalis V. Meditationes In Psalm. 44. et 118**

Acquaviva, Claudio

Coloniæ Ubiorum, 1616

15 In mandatis tuis exercebor: & considerabo vias tuas.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-50645](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-50645)

valde, atque infirmè protegere, & vitam tribuere possessori suo. Quare idem Psalmographus infrà loquens non ex opinione communi, sed lingua sua, mandatorum scientiam longè diuitijs prætulit, cum dixit. Ideò dilexi mandata tua super aurum, & topazion.

In mandatis tuis exercebor.

Præpendendum primò est præposuisse Exercebor, postea subdidisse Considerabo: tum quia practica pars, & exercitatio in virtutibus ante theoreticam, & investigationem, ac meditationem mysteriorum Dei præmittenda est. Quam ob causam rectè S. Ambrosius obseruat initio quoq; huius psalmi primò dictos esse beatos, qui ambulant in lege Domini, deinde qui scrutantur testimonia eius, tū quia etiam post exercitationem, & obseruationem iugis est retentanda meditatio, vt ad anteriora tendamus. Quo enim quisque amplius in vitæ puritate profecerit, eò melius diuina rimari poterit, & ad maioris perfectionis studium notitiæ, & amoris iugis, & infatigabili studio desudare.

Sed verbū Exercebor, quod Septuaginta fere per verbum ἀδελχίσω expllcare solent, hebraicè est loqui ore, vel corde, id est, meditari, orare, loqui, & confabulari. Quo verbo Scriptura vsa est, cum

Practica
virtutum
theoricam
præit.

Exercebor
cur
græcè
ἀδελχί-
σω.

cum de Isaac loquens, egressum ait ad meditando. Verum Septuaginta, quamvis verbum græcum ferè accipiatur pro nugari, & garrere in malam partem, sine dubio acceperunt in bonam pro continenti meditatione, & exercitatione. Quomodo & S. Augustinus in bonam legit. In mandatis tuis garram, & S. Ambrosius modo garrere, modo hallucinari vertit. Sunt quæ ita interpretantur, vt Psalmista se cū mandatis Dei, quasi cum intimis amicis colloquia miscere, dulcesque habere sermones innuat. Mihi placet proprietatē quædam significari optimam, dum adhibetur in meditatione mandatorum, quamvis bona non sit in eo, vbi propriè inest. Neque enim nouum est in Scripturis, vt verba, quæ ferè in vitio quodam poni solent, ad laudabilia transferantur, quo proprietates quædam exprimat. Quomodo astutia pro prudentia, & eructare pro depremere cum affectu, quasi ex pleno: & fermentum propter suam efficaciam modo in bonam, modo in malam partem sumitur. Vt igitur significaretur animi delectatio in mandatis, & propensio ad illa meditando, sumitur verbum ab ijs, qui libenter, & effusè, ac prope semper loquuntur. Vt, quæ in illis vitiosa est loquendi incontinentia, in iustis sit laudabilis assiduitas, ijdemque admoneantur, quam in re collocare debeant oblectationes suas, quam

non gra
erceri. I
cum an
assidui
nendi D
ludunt.
quasi ill
ctum gr
vespera
ei vale
persona
in auib
transfer
Sanctos
missa m
titia ges
occalus
celebrar
tu, aut t
tione, &
re obedi

VIA
se ad
ribus sui
citur, In
lus: & ca
sunt, vic
longè ex
bus ad op

non grauatè in sanctis meditationibus exerceri. Et quidem latinum verbum garrere cum auium propriè sit, optimè studium assiduum, & quasi indefessum laudes canendi Deo designat. Hoc enim modo aues ludunt. Quæ etiam siue ad exortum solis, quasi illum salutantes, atque ad eius aspectum gratulabundæ, ac gestientes, siue ad vesperam cum quiescere volunt, tanquam ei vale dicentes garrulo cantu certatim personant. Hanc ergo proprietatem, quæ in auibus vitiosa non est, si ad homines transferamus, perinde erit, ac si dicamus, Sanctos voce nunquam interrupta, aut remissa mirabilia Dei canere; illum præ lætitia gestientes ad perpetuum exortu (Nam occasus ibi nullus est) continuis laudibus celebrare: illius mandata non cum gemitu, aut tristitia, sed cum perpetua exultatione, & promere laudantes, & exprimerent obediētes.

Et considerabo vias tuas.

VIAE Dei dici possunt, vel quibus ipse se ad creaturas egreditur, seque in operibus suis manifestat: quomodo forte dicitur, Initium viarum Dei primus Angelus: & cæli, terra, & omnia, quæ creata sunt, viæ Dei hoc modo dicuntur. Sed longe excellentiores etiam viæ sunt, quibus ad opera exiens redemptionis, & glorificationis.

N
rifica-

Via Dei operacionis.

Et redemptionis.

Psal. 64.

rificationis nostræ se manifestat: ut quodammodo priora opera exitus vesperæ, posteriora hæc exitus matutini liceat appellare. Et in his procul dubio vijs, quæ pulcherrimæ sunt, & inuestigatu supra modum delectabiles exercebatur. Sed alio modo magis literæ consentaneo vias eius

Et mada- accipimus semitas, quibus per viam mar-
ta eius. datorum currimus. Quæ viæ Tuæ multis

Psal. 118. ex causis, benignissime Deus, appellantur.

Quæ dicū- Dicuntur enim viæ tuæ, quia ipse solus su-
tur viæ per eminenti bonitate, & caritate tua per
Dei. scopulos vitæ huius, & prærupta montium

Primò viam aperuisti. Dicitur & via tua, quia re-
quia ipse illuminante videtur, ut eam terere in of-
dedit. feso pede possimus: neque enim sine lu-

Secundò ce tua per offusas noctium tenebras viam
quia ipse hanc ambulare licet. Sed est alio modo
dat lumē tua, quia hanc viam ipse munis, ipse cu-

ad ambu- stodis. Cura quippè tua munita est, ut non
landum. latrocinentur in ea, qui cælestem mili-

Tertiò tiam deseruerunt. Virant enim eam ran-
quia cu- quam supplicium, ut nisi ipsi nos ab ea de-
stodit am- clinemus, atque aliò allecti abripiamur,
bulantes. à desertoribus Spiritibus timendum non

Prou. 2. sit: cum diuina vox sit: Castodiet recto-
rum salutem, & proteget gradientes sim-
pliciter, seruans semitas iustitiæ, & vias

Sanctorum custodiens. Has vias, ut tuas
probas, & cognoscis, sicut scriptum est

Prou. 4. Vias enim, quæ à dextris sunt nouit Do-
minus. Dicitur & tua via, quia ad te du-
cit,

ait, sicut dicuntur viae Hierusalem, quae Quartæ
 ad eam ducunt: & via ciuitatis habitaculi, quia ad
 quam errantes non inueniunt. Siquidem ipsum du-
 per viam hanc ad te gradimur, & ad te cunt.
 peruenimus, qui viam fecisti in mari *Ier. 14.*
 equis tuis in luto aquarum multarum. In- *Psal. 106.*
 super & tua est, quia in illa & ipse ductor *Habac. 3.*
 es, & præs, & trahis. Non enim nisi præ-
 cunte te duce, & trahente eam currere
 possemus. Hinc Patriarcha Iacob cum
 ignotus, & in aliena terra peregrinaretur,
 id præcipuè optauit, vt esset cum eo, & cu-
 stodiens eum in via per quam ambulabat:
 panemque ad vescendum, & vestimen- *Gen. 28.*
 tum ad induendum daret. Deduc me Do- *Psal. 118.*
 mine in via tua, & in semitam manda- *Exod. 14.*
 torum tuorum: præcede, & sequar. Non *Psal. 30.*
 enim Angelo contentus sum, qui me præ-
 cedat, & deducat; sed ipse propter nomen
 tuum deduces me, & enutries me. Hæc
 tria desiderans desiderio: ad hæc toto pe-
 ctore inhio, ac suspiro, vt præcedens tra-
 has, & deducas me, alioqui debilem, & sub-
 sequi non valentem: vt des mihi panem
 ad vescendum, panem scilicet cæli, viuifi-
 ficam, & deificam carnem Verbi tui: &
 vestimentum, quo operiar, ipsas virtutes
 illius; quo gloriari & ipse possim, & lu-
 minibus placere tuis, abiecto indumento
 veteri hominis, iam Christum indatus.
 Quomodo enim tibi nõ placeam talibus,
 tam splendidis, tanque odoratis Primogeni-
 titi

Gen. 27.

niti nempe tui vestimentis, non Matris pia fraude, sed Patris, ac Fratris dulcissima largitione contectus? Pulchrè autem in eadem via, cum hæc optaret Patriarcha

Gen. 28.

scalam vidit super terram stantem, cælum tangentem: & Angelos Dei, utpote in ministerium viatorum tuorum missos, ascendentes, & descendentes per eam. Sed super omnem gloriam protectio tua est, quia innixus eidem scalæ apparere voluisti: qua peculiarem prouidentiam tuam, & curam, quam de tuis geris, significantissimè ostendisti, semper intentos habes oculos, quibus nos prospicis, regis, gubernas, excitas, afficis, & miro modo pertrahis. Quam felix anima, quæ in hac peregrinatione hac visione donatur? hac protectione dignata est? his gressibus per te ad te festinat, ut audiat Angelorum choros de se non sine admiratione clamantes.

Cant. 7.

Quam pulchri sunt gressus tui in calceamentis filia Principis? Verè pulchri gressus, qui per vias incedunt, de quibus scriptum est. Viæ eius viæ pulchræ. Benè in

Prou. 3.

calceamentis, quia calceata est in præparationem Euangelij pacis. Et meritò filia Principis, in qua cælestis indoles, & imago Patris mirum in modum elucet. Hæ sunt igitur viæ, quas attentissima meditatione post exercitium virtutum cogitare debemus.